

Stortingets utredningsseksjon

Bakgrunnsinformasjon • Analyse • Drøfting

Til: Forvaltningsavdelingen, her

Dato: 17. april 2018

Utredet:
Telefon:

Oppdragsnr: 2018008

OPPDRAG: I møte 14. desember 2017 behandlet Stortingets presidentskap en orienterings sak om godtgjørelse og utgiftsdekning for stortingsrepresentanter. I forlengelse av denne saken ble Stortingets administrasjon bedt om å undersøke nivået for godtgjørelsesordninger, etterlønn og pensjon i de nordiske parlamenter, sammenlignet med norske forhold og under hensyntagen til lønnsnivå og relevante skatteregler.

GODTGJØRELSE, ETTERLØNN OG PENSJONER I DE NORDISKE PARLAMENTENE

SAMMENDRAG/OPPSUMMERING:

Stortingets presidentskap ba før jul 2017 Stortingets administrasjon om å sammenligne nivået på godtgjørelsesordninger, etterlønn og pensjon i Stortinget med tilsvarende ordninger i de øvrige nordiske parlamentene. Sammenligningen skulle også ta hensyn til ulikt nivå på lønn og skatt i de forskjellige landene.

Stortingets utredningsseksjon utarbeidet på begynnelsen av 2018 et spørreskjema om godtgjørelser, etterlønn, pensjoner, utgiftsdekninger mv. for medlemmer av parlamentene i de nordiske landene. Videre ble det i samarbeid med seksjon for representantordninger utarbeidet et modellsvare per februar 2018 for Norge. Modellsvaret for Norge følger vedlagt.

Spørreskjema og modellsvare for Norge ble sendt til utredningsseksjonens kontaktpersoner i de øvrige nordiske parlamentene. Svarene fra kontaktpersonene i den svenske Riksdagen, Folketinget i Danmark, Finlands Riksdag og Alltinget på Island, ble i sin helhet oversendt seksjon for representantordninger i e-post 12. mars 2018. Svarene fra de andre nordiske landene følger vedlagt.

På grunnlag av den innhentede informasjonen gis det i denne besvarelsen en nærmere vurdering av godtgjørelse, etterlønn og pensjon til ordinære parlamentsmedlemmer i de forskjellige nordiske landene. Med ordinære medlemmer siktes det til representanter som ikke i tillegg til vervet som representant også er komiteleder, medlem av presidentskap e.l. Det er i vurderingene tatt hensyn til valutakurs, prisnivå, skattnivå og generelt lønnsnivå i de ulike nordiske landene, jf. oppragsbeskrivelsen ovenfor. Det understrekes at vurderingen må sees på som overslag og ikke presise beregninger som kan brukes til en nøyaktig «rangering» av ordningene i de ulike landene

Vurderingen av nivået på godtgjørelsen til ordinære stortingsrepresentanter sammenlignet med ordinære parlamentsmedlemmer i de andre nordiske landene avhenger av hva slags tilnærming som brukes ved denne vurderingen. I dette notatet er det valgt å se på kjøpekraften til godtgjørelsene og forholdet mellom godtgjørelsen og gjennomsnittslønn i de ulike landene.

Regnet i kjøpekraft har Alltinget på Island den høyeste brutto skattepliktige godtgjørelsen med opp mot én million kjøpekraftsjusterte¹ norske kroner per år. Når det gjelder opplysningene for Island er det

¹ Det er justert for ulikt prisnivå mellom landene uttrykt i en prisindeks fra Eurostat per 2016

imidlertid enkelte metodiske utfordringer knyttet til bruk av bl.a. valutakurs som gjør beregningene usikre, jf. nærmere omtale av dette nedenfor. Norge følger på plassen etter Island med en årlig godtgjørelse på 928 612 norske kroner. Deretter følger medlemmer med minst 12 års parlamentarisk ansiennitet i Finlands Riksdag med en godtgjørelse på om lag 890 000 kjøpekraftsjusterte norske kroner per år. Medlemmer av Riksdagen i Sverige har en årlig godtgjørelse på om lag 860 000 kjøpekraftsjusterte norske kroner, mens medlemmer av Riksdagen i Finland med mindre enn 12 års ansiennitet, har en godtgjørelse på om lag 830 000 kjøpekraftsjusterte norske kroner per år. Danmark har i utgangspunktet den laveste årlige godtgjørelsen til parlamentarikerne med om lag 815 000 kjøpekraftsjusterte norske kroner. Dersom det tas hensyn også til verdien av et skattefritt generelt omkostningstillegg for medlemmer av det danske Folketinget, kan imidlertid de to ulike godtgjørelsene i Danmark beregnes til å være på et nivå mellom den norske og den islandske godtgjørelsen. Det er imidlertid vanskelig å konkludere sikkert med hvordan det skattefrie tillegget i Danmark skal hensyntas ved en sammenligning, uten å kjenne bakgrunnen for tillegget og hvordan en omlegging til et skattepliktig tillegg ville ha slått ut i praksis for mottakerne.

Rekkefølgen mellom landene for nivået på godtgjørelsene blir påvirket av endringer i valutakurs og prisnivå. Dette innebærer at hvilken periode som brukes for fastsetting av valutakurs og prisnivå i seg selv vil kunne påvirke rangeringen. I tillegg er det ulike tidspunkter for når på året godtgjørelsen blir endret i de ulike landene. Dette betyr at rangeringen i løpet av året kan endres i forhold til det som er lagt til grunn i dette notatet, jf. at godtgjørelsene til folketingsrepresentantene er endret fra 1. april i år. En spesiell utfordring er knyttet til at indeksen som viser ulik generelt prisnivå i de ulike landene er fra 2016, mens godtgjørelsene og valutakursen som brukes i analysen er fra 2017. For Island var det dessuten nødvendig å bruke valutakursen for 2018 siden noteringen for islandske kroner var suspendert av Norges Bank i hele 2017. Endringer i valutakurser påvirker også kjøpekraft gjennom at f.eks. importvarer blir dyrere.

Norge og Island har ifølge OECD lavere skatt på lønnsinntekt enn de øvrige landene i Norden. Det innebærer at disse landene har de høyeste (skattepliktige) godtgjørelsene regnet i kjøpekraftsjusterte norske kroner, også når det tas hensyn til ulike skattenivåer i Norden, jf. likevel omtalen ovenfor av det skattefrie omkostningstillegget i Danmark som kompliserer sammenligningen mellom de nordiske landene.

Dersom man velger å se på forholdet mellom godtgjørelsen til parlamentarikere per 2017 og gjennomsnittslønn til alle (heltids)ansatte i de samme landene i 2016, har medlemmer av den finske riksdagen med minst 12 års ansiennitet den høyeste godtgjørelsen i Norden med 204 prosent av gjennomsnittslønnen. Deretter følger medlemmene av den svenske riksdagen med 195 prosent og finske riksdagsrepresentanter med mindre enn 12 års ansiennitet med 189 prosent. På den neste plassen følger Norge der stortingsgodtgjørelsen utgjør om lag 175 av gjennomsnittslønnen. Island og Danmark har når det sees bort fra det skattefrie omkostningstillegget i Folketinget, de laveste godtgjørelsene i forhold til gjennomsnittslønnen med om lag 150 prosent. Det er imidlertid som nevnt ovenfor, usikkerhet knyttet til beregningene for Island som følge av bl.a. valutakursutviklingen for islandske kroner. Dersom også det skattefrie omkostningstillegget i Danmark tas med i vurderingen, er godtgjørelsene til Folketingets medlemmer sett i forhold til gjennomsnittslønnen, noe høyere enn stortingsgodtgjørelsen.

Når det gjelder sammenligningen mellom parlamentarikergodtgjørelsene og gjennomsnittslønnen er det også en utfordring at godtgjørelsen er per februar/mars 2018, mens sist tilgjengelige tall for gjennomsnittslønn var 2016. Denne tilnærmingen innebærer at godtgjørelsen til medlemmene av parlamentet blir noe overvurdert sammenlignet med gjennomsnittslønnen i de ulike landene. Dette har sammenheng med at gjennomsnittslønnen har økt siden 2016. Tallene må følgelig brukes med varsomhet. Videre har det vært nødvendig å bruke tall fra OECD for Island og Danmark siden disse landene enten ikke har oppgitt tall i sine svar, eller har valgt en annen statistikk enn forutsatt i spørreskjemaet.

Det er ulike etterlønsordninger i de nordiske landene for representanter som ikke får gjenvalg og som heller ikke kan gå direkte over i pensjon. Det ser ut til at Danmark, Sverige og Finland har mer omfattende etterlønsordninger for tidligere parlamentarikere enn Norge, mens Island har en svært begrenset etterlønsordning. Det vises for øvrig til at flertallet på Stortinget så sent som i 2017

besluttet å ikke utvide den eksisterende etterlønsordningen i Stortinget. Etterlønn er følgelig ikke drøftet i detalj.

Alle de nordiske landene har egne pensjonsordninger for parlamentsmedlemmer som gir tilleggspensjon til ytelsene fra den generelle pensjonsordningen («Folketrygden») i samfunnet. Danmark har trolig den mest generøse pensjonsordningen for parlamentarikerne i Norden. Også Finland ser ut til å en relativt omfattende ordning, mens Sverige og Norge i utgangspunktet ser ut til å ha ganske likeartede ordninger. Island har trolig den minst omfattende pensjonsordningen for medlemmer av parlamentet siden denne er identisk med pensjonsordningen for statlige ansatte på Island. En mer grundig analyse og rangering av de ulike ordningene ville imidlertid kreve innsikt i hele pensjonssystemet i Norden og analyseverktøy som Stortingets utredningsseksjon ikke har tilgang til. Pensjonsordningen for stortingsrepresentanter ble i for øvrig grundig vurdert av Stortinget i 2011 i forbindelse med innføringen av den nye pensjonsordningen for stortingsrepresentanter.

INNHold

1.	GODTGJØRELSE TIL ORDINÆRE PARLAMENTSMEDLEMMER.....	4
1.1	Riksdagen i Sverige.....	4
1.2	Folketinget i Danmark.....	5
1.3	Riksdagen i Finland.....	6
1.4	Alltinget på Island.....	6
2.	ETTERLØNNSORDNINGER TIL PARLAMENTSMEDLEMMER.....	7
2.1	Riksdagen i Sverige.....	7
2.2	Folketinget i Danmark.....	7
2.3	Riksdagen i Finland.....	7
2.4	Alltinget på Island.....	7
3.	PENSJONSORDNINGER TIL PARLAMENTSMEDLEMMER.....	8
3.1	Riksdagen i Sverige.....	8
3.2	Folketinget i Danmark.....	8
3.3	Riksdagen i Finland.....	8
3.4	Alltinget på Island.....	8
	VEDLEGG:	9

1. GODTGJØRELSE TIL ORDINÆRE² PARLAMENTSMEDLEMMER

1.1 Riksdagen i Sverige

Den årlige godtgjørelsen til ordinære riksdagsmedlemmer i Sverige er fra 1. november 2017 på 784 800 svenske kroner per år. Basert på gjennomsnittlig valutakurs mellom norske- og svenske kroner for 2017³ tilsvarer det i underkant av 760 000 norske kroner. Dette er om lag 170 000 norske kroner lavere enn godtgjørelsen på 928 602 norske kroner per år for ordinære stortingsrepresentanter fra og med mai 2017.

Det generelle prisnivået er lavere i Sverige enn i Norge. For å vurdere effektene av dette på verdien av brutto godtgjørelse til parlamentsmedlemmer, kan det tas utgangspunkt i prisindekser fra [Eurostat](#)⁴. Basert på prisindeksene fra 2016 som er det senest tilgjengelige året, kan det anslås at «kjøpekraften» til bruttogodtgjørelsen for ordinære svenske parlamentarikere tilsvarer om lag 860 000 norske kroner.

Sverige har et høyere nivå på inntektsskatten enn Norge. Ifølge OECD var [gjennomsnittskatten](#) i 2016 på lønnsinntekter for personer med høye lønnsinntekter på 36,1 prosent av brutto lønnsinntekt i Sverige. Høy lønnsinntekt er i denne statistikken definert som inntekter som tilsvarer 167 prosent av gjennomsnittlig lønnsinntekt i det aktuelle landet. Riksdagens godtgjørelse utgjør betydelig mer enn 167 prosent av gjennomsnittlig lønn i Sverige, jf. nærmere omtale av dette nedenfor. [Marginalskatten](#) for personer med høye lønnsinntekter var ifølge OECD på 60,1 prosent i Sverige i 2016. Dette innebærer at gjennomsnittskatten for riksdagsrepresentanter vil være betydelig høyere enn de angitte 36,1, prosent. De tilsvarende tallene for Norge viser at gjennomsnittskatten for personer med høye inntekter i Norge var i 2016 på 34,4 prosent av brutto lønnsinntekt, mens marginalskatten for personer med høye lønnsinntekter samme år var på 46,9 prosent. Ovenstående viser at inntektsskattebelastningen for svenske riksdagsmedlemmer av parlamentsgodtgjørelsen er høyere enn for norske stortingsrepresentanter. Hensyntatt ulikt skattenivå kan det altså antas at forskjellen i godtgjørelsen etter skatt til parlamentsmedlemmer mellom Norge og Sverige er større enn forskjellen i brutto godtgjørelse som er omtalt ovenfor.

Utredningstjenesten i Sveriges Riksdag opplyser at godtgjørelsen til riksdagsmedlemmer utgjør 195 prosent av den gjennomsnittlige månedslønnen til ansatte arbeidstakere. Det tilsvarende tallet for norske stortingsrepresentanter er på ca 175 prosent.

---

² Med ordinære medlemmer av parlamentet siktes det til at medlemmet ikke har andre verv i tillegg slik som leder av komite eller medlemskap i presidentskap.

³ 100 norske kroner tilsvarte ifølge [nettsidene til Norges Bank](#) 96,80 kroner i gjennomsnitt for 2017. Kursen på svenske kroner er for øvrig betydelig lavere per april 2018.

⁴ På nettsidene til SSB framgår det at [prisindeksen](#) fra Eurostat for Norge i 2016 var på 140, mens den tilsvarende indeksen for Sverige var på 124 samme år.

1.2 Folketinget i Danmark

Danske folketingsmedlemmer fikk fra 1. oktober 2017 et årlig grunnvederlag på 650 049⁵ danske kroner. Basert på gjennomsnittlig valutakurs i 2017⁶ tilsvarer det 815 000 norske kroner. Det generelle prisnivået i Danmark var ifølge Eurostat nær identisk⁷ med det norske i 2016.

I tillegg til den skattepliktige godtgjørelsen ytes det også per oktober 2017 et årlig skattefritt omkostningstillegg på 62 080⁸ danske kroner for alle folketingsmedlemmer med (fast) bopel i Danmark⁹. Dette tilsvarer om lag 78 000 norske kroner. Det framgår ikke av informasjonen fra Folketinget om hva som er begrunnelsen for denne ytelsen, men dette generelle omkostningstillegget kompliserer sammenligningen mellom landene.

Hvor stor verdien av det skattefrie omkostningstillegget er avhenger av hvilke forutsetninger man legger inn om marginals-katten for medlemmer av Folketinget. Tall fra OECD viser at marginals-katten for personer med inntekter som overstiger 133 prosent av gjennomsnittslønn i Danmark er på 55,8 prosent. Dersom man skulle omgjøre et skattefritt tillegg på om lag 78 000 norske kroner til et skattepliktig tillegg med samme verdi som før omleggingen, ville det kreve at tillegget ble økt til ca. 177 000 norske kroner. Basert på denne tilnærmingen er den samlede godtgjørelsen til medlemmer av Folketinget høyere enn nivået på den norske stortingsgodtgjørelsen. Uten å kjenne begrunnelsen for det skattefrie omkostningstillegget og nøyaktig hvordan en omlegging av et skattefritt omkostningstillegg til en skattepliktig ytelse ville slå ut i skatt hos mottakeren i Danmark, er det imidlertid vanskelig å konkludere helt klart på dette punktet.

Danmark har ifølge OECD et betydelig høyere skattenivå for lønnsinntekter enn Norge. Gjennomsnittsskatten i Danmark for høyinntektsgrupper utgjorde 42,2 prosent av brutto gjennomsnittslønn, mens marginals-katten for samme gruppe av lønsmottakere som nevnt ovenfor, var på 55,8 prosent av brutto lønn.

Folketingets administrasjon har ikke oppgitt forholdet mellom godtgjørelsen til folketingsrepresentanter og gjennomsnittslønnen til ansatte i Danmark. Ifølge [lønnsstatistikk fra OECD](#) var gjennomsnittlig lønn for heltidsansatte i Danmark på 432 728 danske kroner i 2016. Det innebærer at den (skattepliktige) godtgjørelsen til folketingsmedlemmer utgjør om lag 150 prosent av gjennomsnittslønnen i Danmark i 2016. Dette er betydelig lavere enn stortingsgodtgjørelsen som andel av gjennomsnittslønnen. Dersom også verdien av omkostningstillegget korrigert for skattefordelen tas med, blir verdien av godtgjørelsene i Danmark i forhold til gjennomsnittslønna i Danmark på om lag 180 prosent. Godtgjørelsene blir da noe høyere enn stortingsgodtgjørelsen i forhold til gjennomsnittslønnen i Norge.

---

⁵ Grunnvederlaget ble økt til 660 801 danske kroner fra 1. april 2018.

⁶ 100 danske kroner tilsvarer i gjennomsnitt 125,39 norske kroner i 2017. Kursen på danske kroner har steget siden dette og er per april 2018 på om lag 128 kroner.

⁷ Prisindeksen for Danmark var på 139, dvs. 1 prosentpoeng lavere enn indeksen for Norge.

⁸ Endret til 61 471 danske kroner fra 1. april 2018.

⁹ Representanter som har bopel på Færøyene og Grønland har et noe høyere skattefritt omkostningstillegg enn øvrige medlemmer av Folketinget.

1.3 Riksdagen i Finland

I Finland hadde riksdagsmedlemmene med mindre enn 12 års ansiennitet en månedlig godtgjørelse per mars 2017 på 6 407 euro¹⁰, eller opp mot 60 000 kroner basert på gjennomsnittlig valutakurs for 2017. På årsbasis utgjør det i underkant av 720 000 norske kroner. Representanter med minst 12 års ansiennitet i den finske riksdagen fikk 6 887 euro i månedlige godtgjørelse per mars 2017. Det tilsvarer om lag 770 000 norske kroner per år. Det generelle prisnivået i Finland¹¹ er lavere enn det norske. Hensyntatt prisforskjellene kan det anslås at kjøpekraften for brutto godtgjørelse i Finland utgjør om lag 830 000 kroner for representanter med mindre enn 12 års ansiennitet. For medlemmer av riksdagen med 12 års ansiennitet kan kjøpekraften til brutto godtgjørelse beregnes til om lag 890 000

Gjennomsnittsskatten for personer med høye lønnsinntekter i Finland var i 2016 på 38,2 prosent, mens marginalskatten for samme gruppe var på 49,5 prosent samme år. Dette innebærer at gjennomsnittlig skattenivå for personer med høye inntekter er noe høyere i Finland enn i Norge, mens marginalskatten er i overkant av nivået i Norge.

Utredningstjenesten i den finske Riksdagen opplyser at godtgjørelsen til riksdagsmedlemmer med mindre enn 12 års ansiennitet utgjorde 189 prosent av gjennomsnittlig lønn til lønnsinntakere. Representanter i den finske Riksdagen med minst 12 års ansiennitet har en godtgjørelse som tilsvarer 204 prosent av gjennomsnittlig månedslønn.

1.4 Alltinget på Island

Grunngodtgjørelsen til ordinære medlemmer av Alltinget har siden 30. oktober 2016 vært på 13 214 328 islandske kroner per år. Denne satsen innebar en økning fra det forrige nivået med mer enn 40 prosent.

Det er utfordringer knyttet til å konvertere den islandske godtgjørelsen til norske kroner basert på gjennomsnittstall for 2017 slik som for de øvrige nordiske landene. Dette har sammenheng med at noteringen av islandske kroner ble suspendert fra Norges Banks daglige noteringer av markedskurser i perioden desember 2008 til februar 2018. På bakgrunn av ovenstående brukes valutakursen medio april 2018¹² ved konvertering av den islandske godtgjørelsen til norske kroner. Basert på denne kursen utgjør den årlige godtgjørelsen til alltingsrepresentantene ca. 1 040 000 norske kroner.

Prisnivået på Island¹³ er noe høyere enn i Norge. Ved å bruke prisindeksen for 2016 utgjør kjøpekraftsverdien av den islandske bruttogodtgjørelsen opp mot 1 million norske kroner per år.

Gjennomsnittsskatten og marginalskatt for personer med høye inntektsnivået på Island er noe lavere enn tilsvarende tall for Norge.

---

¹⁰ Ifølge Norges Bank tilsvarte 1 euro 9,3271 norske kroner i gjennomsnitt i 2017. Kursen på euro har stedet siden 2017 og er medio april 2018 på om lag 9,6 kroner.

¹¹ Prisindeksen fra Eurostat for Finland er på 121 for 2016.

¹² 100 islandske kroner tilsvarte 7,87 norske kroner medio april 2018.

¹³ Prisindeksen for Island var på 147 i 2016.

På bakgrunn av ovenstående kan det antas at kjøpekraftsverdien av godtgjørelsen til medlemmer av Alltinget hensyntatt valutakurs, prisnivå og skattenivå, er noe høyere enn nivået på norske stortingsrepresentanter. Det må imidlertid ved denne vurderingen også tas hensyn til utfordringer med hensyn til at den islandske valutaen ikke ble notert av Norges Bank for 2017 og at prisindeksene som er brukt er fra 2016.

Den gjennomsnittlige årslønnen på Island 2016 var [ifølge OECD](#) på 8 872 646 islandske kroner i. Godtgjørelsen til medlemmer av Alltinget utgjør dermed om lag 150 prosent av gjennomsnittlig årslønn på Island for 2016.

2. ETTERLØNNSORDNINGER TIL PARLAMENTSMEDLEMMER

2.1 Riksdagen i Sverige

For «nye» representanter i Riksdagen fra og med 2014 er det en ordning med økonomisk omstillingsstøtte. Økonomisk omstillingsstøtte innebærer at tidligere riksdagsrepresentanter kan motta økonomisk støtte i to år. Et medlem med rett til omstillingsstøtte får 85 prosent av riksdagsgodtgjørelsen når han eller hun slutter som representant. Det finnes egne regler om avkortning i denne støtten mot andre inntekter. En representant som har vært riksdagsmedlem i minst åtte år og har fylt 55 år i løpet av avslutningsåret, kan få forlenget støtten utover to år dersom det finnes særskilte grunner til dette. Forlengingen kan gjøres for ett år av gangen og den forlengede støtten kan være på høyst 45 prosent av gjeldende godtgjørelse til riksdagsmedlemmer.

2.2 Folketinget i Danmark

Dersom et ordinært medlem forlater Folketinget etter et valg mottar medlemmet et ettervederlag som tilsvarer grunnvederlaget¹⁴ i fra 6 til 24 måneder etter sin avgang. Lengden på perioden avhenger av hvor lenge medlemmet har vært medlem av Folketinget. Ettervederlaget motregnes mot eventuelle lønnsinntekter og pensjon fra dag 1, likevel slik at det ikke skjer en motregning for inntekter opp til 136 606 kroner i de første 12 månedene. I tillegg til selve ettervederlaget kan et medlem som mister sin plass i Folketinget etter valg, få dekket utgifter til etterutdanning i ettervederlagstiden. Maksimalt beløp for slik støtte avhenger av hvor lang tid medlemmet har vært folketingsrepresentant.

2.3 Riksdagen i Finland

For nye riksdagsmedlemmer etter 2011 ble det innført en ordning med «*anpassingsbidrag*» som kan ytes i inntil tre år etter avsluttet verv som riksdagsmedlem. «*Anpassingsbidraget*» beregnes på samme måte som alderspensjonen, likevel slik at det minst tilsvarer 7 års opptjening. Størrelsen på «*anpassingsbidraget*» påvirkes av andre inntekter for mottakeren.

2.4 Alltinget på Island

Et medlem av Alltinget som ikke blir gjenvalgt kan få utbetalt den gjeldende grunngodtgjørelsen¹⁵ til parlamentarikere i mellom tre og seks måneder etter sin avgang

---

¹⁴ Tilsvarer den skattepliktige godtgjørelsen

¹⁵ Tilsvarer den skattepliktige godtgjørelsen

avhengig av hvor lenge den tidligere representanten var alltingsrepresentant. Dersom en tidligere representant med slik godtgjørelse får lønnet arbeid vil lønnen bli motregnet i ettergodtgjørelsen fra Alltinget.

3. PENSJONSORDNINGER TIL PARLAMENTSMEDELMER

3.1 Riksdagen i Sverige

Riksdagen har en egen pensjonsordning for riksdagsmedlemmer som kommer i tillegg til den generelle pensjonsordningen for alle i Sverige. Det er ingen aldersgrense for inntjening, men maksimal opptjeningstid er 30 år. Ordningen i Sverige har likhetsstrekk med den norske ordningen slik den ble etter siste omlegging i Stortinget i 2012.

3.2 Folketinget i Danmark

Folketingspensjonen i Danmark kommer i tillegg til den generelle pensjonen for alle Danmark og maksimal opptjeningstid i denne er 20 år. Per oktober 2017 var pensjonen på i overkant av 350 000 danske kroner i året for pensjonerte folketingsmedlemmer som hadde minst 20 års opptjeningstid.

3.3 Riksdagen i Finland

Finland har en egen pensjonsordning for medlemmer av riksdagen i tillegg til de generelle pensjonsordningene i Finland. Denne pensjonen kan utbetales fra fylte 65 år eller tidligere dersom riksdagsmedlemmet ikke er i stand til å arbeide.

Riksdagspensjonen beregnes på grunnlag av hvor lenge vedkommende har vært riksdagsmedlem og nivået på godtgjørelsen til riksdagsmedlemmer de siste 15 årene. Pensjonen kan maksimalt utgjøre 60 prosent av den gjennomsnittlige godtgjørelsen de seneste 15 årene som riksdagsmedlem.

3.4 Alltinget på Island

Island har strammet inn på pensjonsordningene til parlamentarikerne de seneste årene. Alltingsrepresentanter som ble representanter fra og med valget i 2009 har nå samme pensjonsordning som statlige ansatte. Dette innebærer at de også må betale innskudd til pensjonsordningen på lik linje med statsansatte.

VEDLEGG:

Modellsvar for Norge:

Modellsvar for
Norge.pdf

Svar fra de øvrige nordiske landene:

Svar fra Sverige.pdf

Svar fra
Danmark.pdf

Opplysninger på
Folketingets nettsider

Svar fra Finland.pdf

Svar fra Island.pdf

Tilleggsopplysning
fra Island.pdf